



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2020. július 16.*

„Előzetes döntéshozatal – Vámunió – Közösségi Vámkódex – 2913/92/EGK rendelet – Az áruk ellenőrzése – A vámáru-nyilatkozat felülvizsgálata iránti kérelem – Utólagos ellenőrzés”

A C-496/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (Campania tartomány adóügyi bírósága – salernói kollégium, Olaszország) a Bírósághoz 2019. június 25-én érkezett, 2017. szeptember 29-i határozatával terjesztett elő

az **Antonio Capaldo SpA**

és

az **Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: L. S. Rossi tanácselnök, J. Malenovský és N. Wahl (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az Antonio Capaldo SpA képviseletében P. Giordano és R. Salzano avvocati, valamint D. De Rosa,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. Albenzio avvocato dello Stato,
- az Európai Bizottság képviseletében F. Clotuche-Duvieusart, M. Salyková és C. Sjödin, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

* Az eljárás nyelve: olasz.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o., a továbbiakban: Vámkódex) 78. cikkének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az Antonio Capaldo SpA és az Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno (vám- és monopóliumügyi hatóság – salernói vámhivatal, Olaszország; a továbbiakban: vámhivatal) között az előbbi vámáru-nyilatkozatainak a felülvizsgálata tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

- 3 A Vámkódex 62. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az írásbeli vámáru-nyilatkozatot az erre a célra előírt hivatalos mintának megfelelő nyomtatvány felhasználásával kell elkészíteni. A vámáru-nyilatkozatot alá kell írni, és annak tartalmaznia kell minden olyan adatot, amelyek azokhoz a [helyesen: azon] vámeljáráshoz vonatkozó rendelkezések alkalmazásához szükségesek, amelyekre az árut bejelentik.

(2) A bejelentéshez mellékelni kell azokat az iratokat, amelyek azokhoz a [helyesen: az azon] vámeljáráshoz vonatkozó rendelkezések alkalmazásához szükségesek, amelyekre az árut bejelentették.”

- 4 E Vámkódex 65. cikke kimondja:

„A nyilatkozattevő, kérelmére, engedélyt kap a bejelentés egy vagy több adatának módosítására, miután azt a vámhatóság már elfogadta. A módosítás nem járhat azzal a hatással, hogy annak eredményeként az az eredeti áruktól eltérő árukra vonatkozzon.

Nem lehet módosítást engedélyezni azonban, ha annak jóváhagyását azután kéri, miután a vámhatóság:

- a) értesítette a nyilatkozattevőt arról, hogy szeretné megvizsgálni az árut; vagy
- b) megállapította, hogy a szóban forgó adatok nem helytállóak; vagy
- c) már kiadta az árut.”

- 5 Az említett Vámkódex 78. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A vámhatóság saját kezdeményezésére vagy a nyilatkozattevő kérelmére, az áru kiadása után módosíthatja a vámáru-nyilatkozatot.

(2) A vámhatóság az áru kiadása után, és azért, hogy meggyőződjön a vámáru-nyilatkozatban szereplő adatok pontosságáról, megvizsgálhatja az érintett áruval kapcsolatos import- vagy exportműveletekre, vagy az ezt követő, ezen árukat érintő kereskedelmi ügyletekre vonatkozó adatokat és kereskedelmi okmányokat. Az ilyen vizsgálat a nyilatkozattevő, az említett műveletekben üzlettársi minőségben közvetlenül vagy közvetve részt vevő valamilyen más személy, vagy az említett okmányt és adatokat üzleti célból birtokában tartó valamilyen más személy telephelyén végezhető el. A vámhatóság, amennyiben erre még lehetőség van, meg is vizsgálhatja az árut.

(3) Ha a vámáru-nyilatkozat felülvizsgálata vagy utólagos ellenőrzése azt jelzi, hogy az érintett vámeljárást szabályozó rendelkezéseket helytelen vagy hiányos adatok alapján alkalmazták, a vámhatóság, a megállapított rendelkezésnek megfelelően és a rendelkezésére álló új információk figyelembevételével meghoz minden szükséges intézkedést a helyzet rendezésére.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 6 2011-ben az alapeljárás felperese kerti gazebókat importált Kínából, amelyek közül egyesek vasszerkezettel, mások pedig alumíniumszerkezettel rendelkeztek. E gazebókat a 6306 12 00 00 vámtarifa-kód alatt jelentette be, amely 12%-os vámmértéket írt elő az érintett áru tekintetében. Ezt követően ugyanazon vámtarifa-kód alatt további behozatalokra került sor.
- 7 Egy vámügyi tanácsadó iroda által végzett belső ellenőrzést követően az alapeljárás felperese azonban úgy vélte, hogy az e kerti gazebókhoz rendelt tarifális kód nem helyes. Álláspontja szerint a vasszerkezettel rendelkező kerti gazebókat a 7308 90 99 00 vámtarifa-kód alá kellett volna besorolni, amely nullás vámmértéket ír elő, az alumíniumszerkezettel rendelkező kerti gazebókat pedig a 7610 90 99 00 vámtarifa-kód alá kellett volna rendelni, amely 6%-os vámmértéket ír elő.
- 8 Erre tekintettel az alapeljárás felperese két kérelmet nyújtott be a vámhivatalhoz egyrészt a vámáru-nyilatkozatainak felülvizsgálata, másrészt pedig azon összegek visszatérítése iránt, amelyeket álláspontja szerint nem kellett volna vám és hozzáadottérték-adó címén megfizetnie, ha az általa javasolt vámkódot elfogadták volna. A vámhivatal elutasította e két kérelmet.
- 9 Az alapeljárás felperese a Commissione tributaria provinciale di Salerno (salernói megyei adóügyi bíróság, Olaszország) előtt vitatta az említett kérelmeket elutasító határozatokat. A vámhivatal e bíróság előtt ugyanezen kérelmek elutasítását azzal indokolta, hogy egyrészt nem volt köteles helyt adni a hozzá benyújtott felülvizsgálat iránti kérelemnek, másrészt pedig, hogy az elfogadott vámtarifaszám helyes. A felülvizsgálat iránti kérelmet illetően hangsúlyozta, hogy egy ugyanilyen típusú behozatal tekintetében fizikai vizsgálatot folytattak le, és hogy az alapeljárás felperesét képviselő vámügynök e vizsgálatot nem vitatta.
- 10 2015. február 25-i határozatával a Commissione tributaria provinciale di Salerno (salernói tartományi adóügyi bíróság) elutasította az elé benyújtott keresetet, lényegében megismételve a vámhivatal érveit. Az alapeljárás felperese fellebbezést nyújtott be e határozattal szemben a Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salernóhoz (Campania tartományi adóügyi bíróság – salernói kollégium, Olaszország).
- 11 Másrészt az alapeljárás felperese ez utóbbi bíróság előtt két másik, szintén fellebbezés tárgyát képező eljárásban részt vevő fél. Így egyrészt fellebbezést nyújtott be egy hasonló jogvitára vonatkozó, 2015. február 26-i határozattal szemben, amelyben a Commissione tributaria provinciale di Salerno (salernói tartományi adóügyi bíróság) hasonló megfogalmazással utasította el a kérelmét. Másrészt egy hasonló esetben a vámhivatal fellebbezést nyújtott be egy 2015. június 15-i határozattal szemben, amelyben ez utóbbi bíróság – más összetételben – épp ellenkezőleg, helyt adott az alapeljárás felperese keresetének.
- 12 A kérdést előterjesztő bíróság úgy határozott, hogy e három ügyet egyetlen határozattal való elbírálásuk céljából egyesíti.

- 13 E körülmények között határozott úgy a Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (Campania tartományi adóügyi bíróság – salernói kollégium), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Akadályát képezi-e az áruk behozatalukkor történő fizikai ellenőrzése az adó- és vámmegállapítási határozat felülvizsgálatára irányuló, a Vámkódex [...] 78. cikkében meghatározott eljárás megindításának?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 14 Az olasz kormány előadja, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan. Először is arra hivatkozik, hogy az előterjesztett kérdés az alapjogviták megoldása szempontjából nem releváns. A kérdést előterjesztő bíróság ugyanis tévesen állapította meg, hogy a vámhivatal nem indította meg a felülvizsgálatra irányuló eljárást. Valójában e hivatal megindította ezt az eljárást, és az az alapeljárás felperesére nézve kedvezőtlen döntést hozott, anélkül hogy megállapította volna, hogy az áruk fizikai vizsgálata önmagában lehetővé teszi a benyújtott vámáru-nyilatkozatok felülvizsgálatának kizárását.
- 15 Másodsor, e bíróság megsértette a hivatalából fakadó feladatait azzal, hogy nem tartotta tiszteletben az őt terhelő azon kötelezettséget, hogy előzetesen megvizsgálja, hogy a vámhivatal a vámáru-nyilatkozatok felülvizsgálatára irányuló eljárás keretében helyesen gyakorolta-e mérlegelési jogkörét.
- 16 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján kizárólag az ügyben eljáró és a meghozandó határozatért felelős nemzeti bíróság feladata annak eldöntése, hogy az ügy sajátos jellemzőire tekintettel az ítélete meghozatalához szükség van-e az előzetes döntéshozatalra, és hogy a Bíróság elé terjesztett kérdések valóban relevánsak-e. Következésképpen, amennyiben az előterjesztett kérdések valamely uniós jogi rendelkezés értelmezésére vagy érvényességére vonatkoznak, a Bíróság – főszabály szerint – köteles határozatot hozni. Ebből következően a nemzeti bíróságok által az uniós jogra vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor tagadhatja meg a nemzeti bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéséről való határozathozatalt, ha valamely uniós jogi szabály kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 24. és 25. pont; 2018. október 2-i Ministerio Fiscal ítélet, C-207/16, EU:C:2018:788, 45. pont; 2019. december 19-i Dohersberger ítélet, C-16/18, EU:C:2019:1110, 18. és 19. pont).
- 17 A jelen ügyben az előterjesztett kérdés az illetékes nemzeti vámhatóságok által elfogadott határozatoknak a Vámkódex 78. cikkével való összeegyeztethetőségére vonatkozik. E körülmények között nem tűnik nyilvánvalónak, hogy az uniós jog kért értelmezése semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával. Ebből következően az olasz kormány által előterjesztett kifogások, amelyek lényegében arra irányulnak, hogy egyrészt megkérdőjelezzék a kérdést előterjesztő bíróság által saját felelősségére meghatározott azon ténybeli hátteret, amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja, másrészt pedig az előzetes döntéshozatalra utaló határozat jogszerűségét, amelynek értékelése szintén nem a Bíróság feladata, nem döntenek meg az előzetes döntéshozatal iránti kérelem relevanciájának véelmét.
- 18 Következésképpen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 19 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy úgy kell-e értelmezni a Vámkódex 78. cikkét, hogy azzal ellentétes a vámáru-nyilatkozat esetleges felülvizsgálata abban az esetben, ha az érintett árut egy korábbi behozatal során – annak vitatása nélkül – fizikai vizsgálatnak vetették alá, amely megerősítette annak tarifális besorolását.
- 20 Először is hangsúlyozni kell, hogy a Vámkódex 78. cikkének szövege nem tartalmaz semmiféle korlátozást, akár a vámhatóságok azon lehetőségét illetően, hogy e cikk (1) és (2) bekezdése értelmében valamely felülvizsgálatot vagy utólagos ellenőrzést megismételjenek, akár azon intézkedések e hatóságok által való meghozatalát illetően, amelyek az említett cikk (3) bekezdése szerinti helyzet rendezése érdekében szükségesek.
- 21 Másodsor, mind a Vámkódex célja, amely arra irányul, hogy biztosítsa az abban foglalt adók helyes alkalmazását, mind e kódex 78. cikkének sajátos logikája, amely a vámeljárásnak a tényleges helyzethez való igazítására irányul, azáltal hogy kijavítja a tárgyi tévedéseket és hiányosságokat, valamint az alkalmazandó jog értelmezése során elkövetett hibákat, az említett cikk azon értelmezése ellen szólnak, amely szerint e cikk lehetővé teszi annak általános jelleggel való kizárását, hogy a vámhatóságok – adott esetben a helyzet rendezése érdekében – felülvizsgálatot vagy egyéb utólagos ellenőrzést végezzenek a vámáru-nyilatkozatok tekintetében (2015. december 10-i Veloserviss ítélet, C-427/14, EU:C:2015:803, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 22 A Vámkódex 65. cikkében előírt módosítással ellentétben, amelyet a nyilatkozattevő egyoldalúan, az áru kiadása előtt végez el, a felülvizsgálatra az áru kiadását követően került sor, ami ily módon igazolja, hogy a vámhatóságok bizonyos szintű mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek a tekintetben, hogy lefolytassák-e a kért felülvizsgálatot, vagy sem (lásd ebben az értelemben: 2005. október 20-i Overland Footwear ítélet, C-468/03, EU:C:2005:624, 66. pont).
- 23 Mindazonáltal e mérlegelési mozgástér korlátozott.
- 24 Először is, amikor módosítás iránti kérelem kerül benyújtásra, a vámhatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy helye van-e e felülvizsgálat lefolytatásának, vagy sem, figyelemmel többek között arra, hogy tényleges lehetőség áll-e fenn annak értékelésére, hogy e kérelem megalapozott, vagy sem, e vizsgálatot követően pedig – bírósági jogorvoslat lehetősége mellett – vagy indokolt határozattal el kell utasítaniuk a nyilatkozattevő kérelmét, vagy le kell folytatniuk a kért felülvizsgálatot (lásd ebben az értelemben: 2005. október 20-i Overland Footwear ítélet, C-468/03, EU:C:2005:624, 46–52. pont).
- 25 Ezt követően, ha a hatóságok által lefolytatott vizsgálat azt mutatja, hogy az érintett vámeljárást szabályozó rendelkezéseket alapján alkalmazták, a vámhatóságok a Vámkódex 78. cikkének (3) bekezdése alapján kötelesek a rendelkezésére álló új információk figyelembevételével minden szükséges intézkedést meghozni a helyzet rendezésére (2015. december 10-i Veloserviss ítélet, C-427/14, EU:C:2015:803, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az e 78. cikk (3) bekezdésében szereplő „helytelen vagy hiányos adatok” kifejezést úgy kell értelmezni, mint amely egyszerre vonatkozik a tárgyi tévedésekre vagy hiányosságokra, ugyanakkor az alkalmazandó jog téves értelmezésére is (2005. október 20-i Overland Footwear ítélet, C-468/03, EU:C:2005:624, 63. pont; 2019. július 10-i CEVA Freight Holland ítélet, C-249/18, EU:C:2019:587, 32. pont). Következésképpen a vámhatóságok a Vámkódex 78. cikk céljának megsértése nélkül nem utasíthatnak el valamely módosítási kérelmet pusztán azzal az indokkal, hogy az importőr nem vitatta az előzetes ellenőrzést.

- 27 Végül, amennyiben a nyilatkozattevő által megfizetett behozatali vámok meghaladják azokat a vámokat, amelyek a megfizetésükkor megfeleltek a jogszabályoknak, a helyzet rendezéséhez szükséges intézkedés csak a túlfizetett összeg visszafizetése lehet (2005. október 20-i Overland Footwear ítélet, C-468/03, EU:C:2005:624, 53. pont).
- 28 A fenti megfontolásokból az következik, hogy az áruk behozatala során végzett fizikai vizsgálat önmagában nem képezheti akadályát a vámáru-nyilatkozat felülvizsgálatára irányuló, a Vámkódex 78. cikkében előírt eljárás megindításának.
- 29 Az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Vámkódex 78. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az általa szabályozott, a vámáru-nyilatkozat felülvizsgálatára irányuló eljárás megindítása még akkor sem, ha az érintett árut egy korábbi behozatal során – annak vitatása nélkül – fizikai vizsgálatnak vetették alá, amely megerősítette annak tarifális besorolását.

A költségekről

- 30 Mivel ez az eljárás az alapeljárásokban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárások egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 78. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az általa szabályozott, a vámáru-nyilatkozat felülvizsgálatára irányuló eljárás megindítása még akkor sem, ha az érintett árut egy korábbi behozatal során – annak vitatása nélkül – fizikai vizsgálatnak vetették alá, amely megerősítette annak tarifális besorolását.

Aláírások